

Handläggare
Therese Salomon
Telefon: 08-50808079

Till
Kungsholmens stadsdelsnämnd
2024-04-25

Skrivelse om kris- och krigsberedskap

Svar på skrivelse.

Förvaltningens förslag till beslut

Skrivelsen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

Liberalerna och Moderaterna har i januari inkommit med en skrivelse om kris- och krigsberedskap. Frågor ställs om förvaltningens beredskap inför kris och krig.

För Stockholms stad handlar beredskap om att vara förberedd när samhällsstörningar inträffar. Det handlar också om att kunna upprätthålla verksamheten när den utsätts för svåra påfrestningar och även vid krigsfara och krig. Förvaltningen bedriver ett aktivt beredskapsarbete genom förebyggande åtgärder och genom att ha en god krishanteringsförmåga. Arbetet utgår ifrån stadens säkerhetsprogram.

Bakgrund

I en skrivelse från Liberalerna och Moderaterna ställs frågor om förvaltningens beredskap inför kris och krig.

Ärendet

Sverige befinner sig i det svåraste säkerhetsläget sedan andra världskriget. Rysslands anfallskrig mot Ukraina innebär ett ökat hot även mot Sverige. Det finns en rad olika faktorer som ligger bakom regeringens och överbefälhavarens varningar om ökad krigsrisk under säkerhetskonferensen Folk och Försvar i januari 2024.

Skrivelsen anger att vi måste vara förberedda så långt som möjligt, på alla nivåer, i hela samhället. Samhällsviktiga verksamheter ska prioriteras under höjd beredskap och samhällets resurser måste först gå till de allra mest utsatta. Med anledning av detta vill L och M fråga stadsdelsförvaltningen:

1. Vilka åtgärder har stadsdelsförvaltningen vidtagit och vilka åtgärder planerar man att vidta för att stärka beredskapen inom stadsdelsförvaltningens ansvarsområden i händelse av kris eller krig? Vi är medvetna om att denna del inte kan besvaras skriftligt då det är information som är skyddsvärd.
2. Har förvaltningen genomgått en krigsledningsövning i närtid?
3. Anser förvaltningen att de trygghetspunkter (Baltzars träfflokal, Essinge kyrka och S:t Görans kyrka) som finns inom stadsdelen är tillräckliga och ändamålsenliga för allvarliga eller längre samhällsstörningar?
4. Hur många skyddsrum finns i vår stadsdel? Är de brukbara, om inte finns det planer på att iordningställa dem?
5. Information om trygghetspunkterna finns i informationsutskicket Kungsholmen i korthet. Arbetar dock förvaltningen för att öka kännedomen om närmaste skyddsrum till medborgarna?
6. Vid händelse av kris eller krig, bör de flesta invånare kunna ombesörja sig själva med el, vatten och mat, under en tid. Planerar förvaltningen några aktiviteter för att öka medvetenheten kring detta hos medborgarna, i egen regi eller tillsammans med en frivillig försvarsorganisation?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom stadsdelsdirektörens stab och har behandlats av pensionärsrådet, rådet för funktionshinderfrågor och i förvaltningsgruppen. Synpunkter framgår av protokoll eller separat skrivelse.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen bedriver ett aktivt och systematiskt beredskapsarbete. Arbetet utgår ifrån stadens säkerhetsprogram. Förvaltningen har en krisledningsplan med tillhörande bilagor som beslutades 2022. Under 2023 etablerade förvaltningen en permanent beredskap och organisation för iordningsställande av trygghetspunkter. Under ledning av kommunstyrelsen medverkade förvaltningen under 2023 i upprättandet av stadens krigsorganisation och dess bemanning. Krigsledningsplanen med bilagor ska säkerställa stadsdelsförvaltningens förutsättningar att omhänderta eget ansvar vid höjd beredskap. I fredstida kriser gäller förvaltningens krisledningsplan och trygghetspunktsplan där

trygghetspunktsplanen kan komma att aktualiseras även under höjd beredskap.

Beredskapsarbete är en del av ordinarie verksamhet och ett löpande arbete. Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap, även kallad LEH, säger att samtliga kommuner ska analysera vilka extraordinära händelser i fredstid som kan inträffa, identifiera samhällsviktiga verksamheter och beroenden, analysera risker och sårbarheter samt identifiera behov av åtgärder. I Stockholms stad ansvarar varje verksamhet för sin egen grundberedskap. Risk- och sårbarhetsanalyser (RSA) är grunden i beredskapsarbetet. Förvaltningen deltar i stadens arbete med civil beredskap och har en god planering, men som framgår av skrivelsen så kan förvaltningen inte redovisa planeringen i detalj.

Den 5 mars genomfördes STADSÖ24 – den första krigsledningsövningen i Stockholms stad på flera årtionden. Stadsdelsförvaltningens krigsledning övade i egen regi. För att ytterligare utveckla förmågan att hantera en situation med höjd beredskap har förvaltningsledningen beslutat att under våren genomföra samma övning tillsammans med verksamheterna.

Trygghetspunkter är en del av stadens samlade beredskap. Stockholms stad har identifierat tre nivåer för trygghetspunkterna där stadens trygghetspunkter ska uppnå nivå 1, vilket avser en lokal som är användbar under kortare tid, några timmar under dagtid och huvudsakligen fungerar som informationspunkt. Övriga nivåer är; trygghetspunkten ska kunna användas av invånarna stora delar av dygnet, dock inte för övernattnings (nivå 2) och trygghetspunkten ska kunna användas för en dygnet runt-vistelse (nivå 3).

Trygghetspunkterna har valts ut utifrån att vissa grundläggande behov ska kunna tillgodoses. De ska vara tillgängliga, rymma ett stort antal personer, flexibla för annan typ av verksamhet, att det ska finnas möjlighet att värma mat och ett visst antal extra rum för back-office. Till trygghetspunkterna finns ett basförråd med olika artiklar för att möta grundläggande behov. Samtliga trygghetspunkter har utrustats med kommunikationssystemet RAKEL och det finns en trygghetspunktsplan. Trygghetspunkterna ligger geografiskt utspridda inom stadsdelsområdet och förvaltningen har en god samverkan med Västermalms församling. En central upphandling inom staden pågår för reservkraftaggregat som kommer att erbjuda behovsanpassade funktionskrav där trygghetspunkter är ett område. Förvaltning anser att Trygghetspunkterna är ändamålsenliga utifrån kravspecifikationen.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har ett övergripande ansvar för skyddsrum. På deras hemsida finns en skyddsrumskarta där samtliga skyddsrum framgår. [MSB:s skyddsrumskarta \(arcgis.com\)](#) Tyvärr går det inte att på ett enkelt sätt få fram antal skyddsrum inom stadsdelsområdet.

Det är inte aktuellt att ställa i ordning skyddsrum. Det är något som sker först ifall regeringen fattar beslut om höjd beredskap. Inom staden så arbetar stadens fastighetsägare med att förbereda för att kunna iordningsställa skyddsrummen. Stadens beredskapssektor Räddningstjänst och skydd av civilbefolkningen samordnar frågan med skyddsrum i staden.

Informationsutskicket Kungsholmen i korthet hänvisar till [start.sockholm](#), [krisinformation.se](#) samt broschyren *När krisen eller kriget kommer* från MSB. På deras hemsida finns information om skyddsrum. Under MSB:s beredskapsvecka 2023 informerade förvaltningen via sociala medier på temat *Öva din beredskap*, samt hänvisade till stadens sida [start.stockholm/ krisberedskap](#). Förvaltningen kommer även i år att delta i stadens kampanj.

Ann-Christine Hansson
Stadsdelsdirektör
Kungsholmens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

- 1.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Ann-Christine Hansson, Stadsdelsdirektör	2024-04-05
Ann-Christine Hansson, Ansvarig	2024-04-05